

[Handwritten signature]
20/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

503

വിഷയം: - सांस्कृतिकविकासाय संस्कृतम् ।

सांस्कृतिकविकासाय
संस्कृतम्

प्रधान अंशः

संस्कृतस्य महत्वं - संस्कृतिः - संस्कृतिविकासे अमरवाण्यायाः
योगदानं - अधुनातनकाले संस्कृतस्य आगभागित्वं - संस्कृति
विकासे छात्राणां संस्कृतानां च दीयित्वं ॥

◆ संस्कृतस्य महत्वं ।

विश्वे प्रथमतया प्रमुखतया आसीत्
भाषा भवति संस्कृतम् । देवभाषा, अमरवाणी इत्यादयः
संस्कृतभाषायाः अन्य नामः । न केवलं भारतस्य अपि तु
विश्वस्य प्रथम भाषा संस्कृतं भवति । अतः, सर्व भाषाणां
जननी भवति संस्कृत भाषा । सुरभारती न केवलं
भाषा भवति अपि तु अस्माकं संस्कृतिः भवति ।

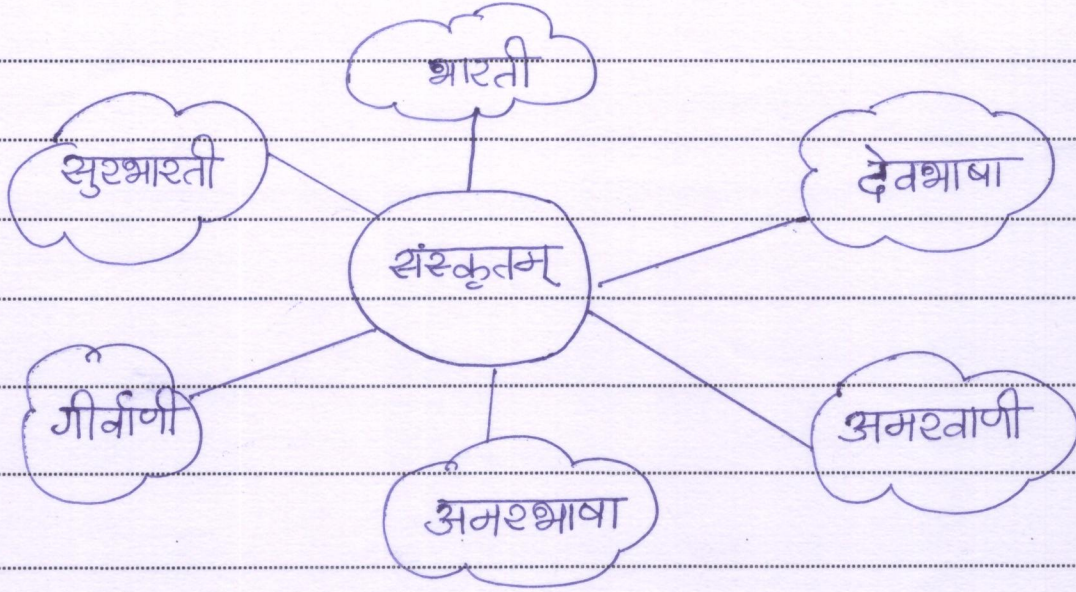
Signature
01/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

503

अस्मिन् चित्रमधिकृत्य संस्कृत इत्येव उपर्युक्ता संस्कृतभाषायाः
अपरनामनि इति वक्तुम् शक्नुमः।

व्यास आस कालिदास प्रभृतीनां
रचनानि संस्कृतभाषायां अस्ति। चतुषष्टिकलानां, सङ्गीतशास्त्र
नां, योगशास्त्रानां, आयुर्वेदानां इत्यादीनां सर्वेषां
आधारभूतं मूलभूतं भवति संस्कृतभाषा। विश्वे विद्यमान
प्रथम सङ्घित्य सृष्टिः भवति ऋग्वेदः। तत् संस्कृतभाषायां
लिखति स्म। भारतस्य इतिहासो, रामायणम्, महाभारतम्
इत्यादयः संस्कृतभाषायां अलिखत्। दर्शनानां, उपनिषदानां
भाषापि संस्कृतम् भवति।

63-ാം
കേരള സ്കൂൾ
കലോത്സവം
2025 ജനുവരി 4 മുതൽ 8 തുടർന്ന്
തിരുവനന്തപുരം

[Handwritten signature]
01/02/25

Item Code:

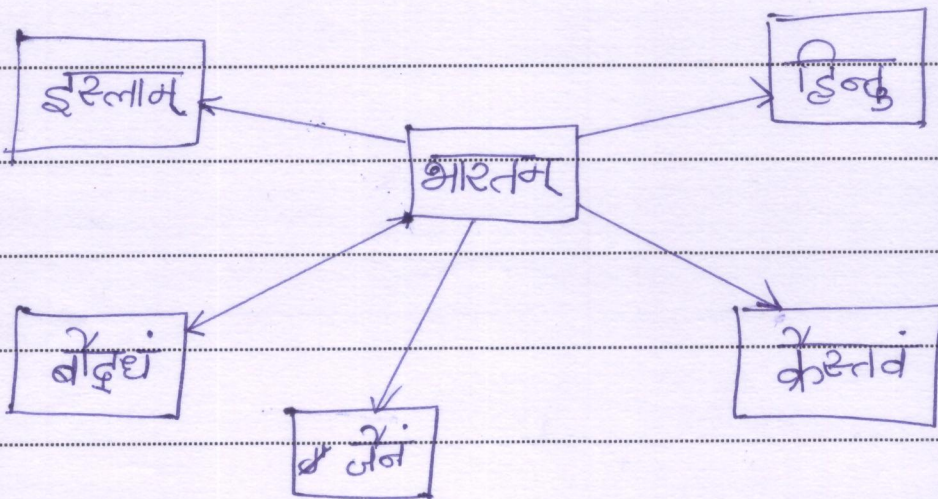
947

Participant Code:

503

◆ संस्कृतिः।

एकं राष्ट्रस्य अथवा समाजस्य परम्बरागता व्यवहार-आचार-विश्वासः एतानि संस्कृतिः भवति। अस्माकं सर्वेषां राष्ट्रं भवति भारतम्। भारतस्य अविशेषता अतुल्यमेव। कारणं "नानात्वे एकत्वं" (Unity in diversity) इति भारतस्य अविशेषता भवति। भारतस्य आषा वैशिष्ट्यं, क्वेश-भूष वैशिष्ट्यं एतत् किञ्च आकर्षणं कुर्वन्ति। 'मतं' इत्युक्ते इत्युक्ते 'धर्मः'। मतसौहार्दं इत्युक्ते जनानां मध्ये विद्यमान सौहार्दं।

अस्मिन् चित्रमधिकृत्य, भारते बहूनि धर्मः सन्ति इति वक्तुम् शक्नुमः। भारतस्य जाती-वर्ण-धर्म-युक्त जीवन

[Handwritten signature]

Item Code:

947

Participant Code:

503

रीतेः अतिविशिष्टं चित्रं अत्रैव सर्वकासीय तदनुबन्ध विद्याल-
-येषु एव ~~दृष्टम्~~ दृष्टम् शब्दनुमः। कला कलाणां
उत्सवः - कलौत्सवं अपि तस्य फलं भवति। संस्कृति
विकासाय एव एषाः प्रकृषि ~~प्रवृ~~ प्रवर्तनाति अकुर्वन्।
अतः संस्कृतिप्रकायने संस्कृतस्य योगदानं महत्तरमेव।

◆ संस्कृतिविकासे अमरवाण्यायाः योगदानं

भारतस्य संस्कृतिः संस्कृते अस्ति।
कारणं, भारतस्य इतिहासः, पुराणानि महाकाव्यानि एतानि
सर्वाणि संस्कृतभाषा व्यञ्जयत्। अद्यतन जनाः पुराणानि,
अगवद्गीता सर्वमपि पठनं कुर्वन्ति। च तस्य कारणं किम् ?
यथा चिन्तनीयः। संस्कृते सर्वं अस्ति। विश्वे प्रद्विपाक्षित
सर्वं कार्यणि संस्कृतभाषायां सन्ति। अतः अद्युना लोके,
संस्कृतं संस्कृतभाषायां प्रामुख्यं क्त्वा अस्मापन अद्ययापनं
प्रचालयति। अतः संस्कृतभाषा संस्कृति प्रकायिनी इति
विस्तृतं कथयामि। अद्युना लोके संस्कृतग्रामः अपि अस्ति।
तस्य उदाहरणं भवति मन्तूरु ग्रामः।

[Handwritten signature]
08/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

503

संस्कृतभाषार्थे व्यस्यत् ग्रन्थानि;

* वेदाः (ऋक्, यजुः, अथर्व, साम-वेदानि)

* पञ्चमहाकाव्यानि (ऋग्वेदं, कुमारसम्भवं इत्यादयः...)

* इतिहासौ

* वेदाङ्गानि

* दर्शनानि

* उपनिषद्ः

* स्तोत्रकाव्यानि

* पञ्चतन्त्रं

* योगशास्त्रं

इत्यादयः केषुचि किञ्चित् ग्रन्थानि भवति ।

संस्कृतभाषार्थे बहूनि तत्त्वानि

अव्यथत् । ततः जीवितविजये अत्यन्तापेक्षितं भवति । सर्व

विषयाः संस्कृतभाषायां अस्ति । न केवलं पण्डितानां अपि नु

सामान्य जनानां भाषा भवति संस्कृतभाषा । यद्याः संस्कृतभाषा

अस्ति तथा संस्कृतिः अपि अस्ति ।

[Handwritten signature]
04 01 25

Item Code:

947

Participant Code:

503

यः विषयः वा भवतु, यत् परिवर्तनं वा भवतु, तत् वर्तमान
तत् वर्तमान कार्याणि चिन्तयति तर्हि जनैः स्वीकृतः,
अधीतः, अनुसृतः च भवति। अद्युना परिवर्तना रूपेण
संस्कृतं बहु जनानि त्यजति। किन्तु, तत् नष्टाय भवेत्।
बहुनि जनानि अद्य संस्कृत भाषा - मृत भाषा इति वदामि। किन्तु
परन्तु नित्येन उपयुज्यमान भाषा कवम् मृतभाषा भवति
इति मे प्रश्नः। अद्य गूगिल ट्रांसलेटर (Google translator)
अपि संस्कृतभाषा अस्ति। ततेव संस्कृतभाषयाः महत्त्वं।

◆ अधुनातनकाले संस्कृतस्थ आगमगित्वं।

अधुना लोके सर्वे चजनाः साङ्केतिक-
विद्यां उपयुज्यन्ति। तत् साङ्केतिकविद्याये अपि संस्कृतं
अस्ति। बहुनि समस्वायां द्येयवाक्यं संस्कृते अस्ति।

उदाहरणं:

⇒ भारतम् / देशीय न्यायालयः - "सत्यमेव जयते"

LIC (Life Insurance Corporation)

63-ാം
കേരള സ്കൂൾ
കലോത്സവം
2025 ജനുവരി 4 മുതൽ 8 വരെ
തിരുവനന്തപുരം

Jan 01/25

Item Code:

947

Participant Code:

503

⇒ जल सेना - " शम्नो वरुणः "
(Navy)

" कर्मण्ये वाधिकारस्ते
मा कलेषु कदाचन

इति प्रमुख श्लोकमपि सुरभारत्यां व्यस्यन् ।
सर्व मण्डलेषु संस्कृतभाषायाः योगदानं अस्ति । अधुनातन
विद्याभ्यास पाठ्यपद्धति निर्माणे संस्कृतं, संस्कृतिः च
स्तः । अधुनातनकाले संस्कृतपठनाय बहूनि अवसरानि
अस्ति । विद्यालयेषु, समूहसमुहमाध्यमेषु, कलाशालायेषु, सर्वकला-
शालायेषु एतानि बहूनि यथेष्टं केन्द्रानि अस्ति ।
कालवि श्री-शंकराचार्य संस्कृतसर्वकलाशाला एकं उदाहरणं
भवति ।

◆ संस्कृतिविकासे छात्राणां वाचित्वं ।

भावि समूहः भवति छात्राः । अतः तेनां
विद्याभ्यासं अवश्यं एव । अल्पकाले शीलं जीवनपर्यन्तं

[Handwritten signature]
01/01/25

Item Code:

947

Participant Code:

503

शिवित्वा । अतः बालिका - बालकानां कृते गुणवैशिष्ट्ययुक्तः
विद्याभ्यासः प्रदानं ^{कृत्वा} अथवा क कदाति । उत्तम मानव
रूपीकरणे संस्कृतस्य योगदानं न्यूनं न । अतः बाल्ये एव
संस्कृतपठनं अवश्यम् । उत्तममानव रूपीकरणं अवश्यं चेत्
संस्कृतपठनं करणीयम् ।

“ व्यक्ति विकासाय - पारिवारिक विकासाय - समाज विकासाय -
राष्ट्र विकासाय - विश्व विकासाय संस्कृतं ”

विद्याधनं सर्वधनं प्रधानं

इति विश्वप्रसिद्धं वाक्यस्य तात्पर्यं सर्वे जानन्ति । यत्
ए वाक्यमपि संस्कृतं अस्ति । संस्कृतभाषायां अतिशिवत्
शान्तिमन्त्रं पश्यतु,

“ सर्वे भवन्तु सुखिनः

सर्वे सन्तु निरामयाः ।

सर्वे भद्राणि चक्षयं पश्यन्तु

मा कश्चिद् दुःखभाद्भवेत्

ॐ ॐ शान्ति शान्ति शान्ति ॥ ”

63-ആം
കേരള സ്കൂൾ
കലോത്സവം
2025 ജനുവരി 4 മുതൽ 8 വരെ
തിരുവനന്തപുരം

[Handwritten signature]
20

Item Code:

947

Participant Code:

503

ഇഹം വിषയഃ बहु विस्तृतः भवति। किन्तु कलोलसव
स्पर्धयां समथक्रमः निर्धारितः। अतः प्राप्त समये
'संस्कृतिविकासाय संस्कृतम्' इति विषय विलिख्य। अत्र
उपसंहरामि।

x →